

Yerelden Küresele İklim Değişikliği ve Göç

Antalya Uluslararası Bilim Forumu (ANISF) 6-8 Kasım tarihlerinde Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonunda gerçekleştirildi

Toplam üç gün süren programa 60'ın üzerinde yurtiçinden ve yurtdışından araştırmacılar, uygulamadan gelen uzmanlar ve karar vericiler katıldı.

2023 yılında ilk kez düzenlenen ANISF'in bu yılki konusu "Yerelden Küresele İklim Değişikliği ve Göç" oldu. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Politika ve Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (ASPAG) yürütücülüğünde hazırlanan Bilim Forumu çerçevesinde son yıllarda yoğun bir şekilde gözlemlenen iklim değişikliği ve göç hareketleri uluslararası ve disiplinler arası olarak hazırlanan zengin bir program ile ele alındı.

Toplam 14 oturumda sunulan sözlü sunumlarla birlikte 4 panel ve 8 poster sunumunu da kapsayan Bilim Forumu'nun programında güncel tartışmalar, yenilikçi yaklaşımlar ve iyi uygulamalardan örnekler vardı. Böylece iklim değişikliği ve göç konusu sosyal bilimler, fen bilimleri, eğitim ve sağlık bilimleri alanlarını kapsayan geniş bir interdisipliner yelpazede tartışıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Akdeniz Belediyeler Birliği ve Almanya'nın Essen şehrinde yaklaşık 40 yıldır faaliyetlerini sürdüren Türkiye ve Uyum Araştırmaları Merkezi ile birlikte Su Politikaları Derneği, Uluslararası Kültür Sanat Göç ve Uyum Derneği gibi birçok paydaş ANISF 2024'e katkı verdi. Kapanış paneline siyasilerin de katıldığı Forum, TÜBİTAK tarafından da desteklendi.

Düzenleyiciler tarafından özenle seçilen ve Keynote speaker olarak yurtiçinden ve yurt dışından davet edilen sekiz konuşmacı, iklim değişikliği ve göç konusunda temel konulara değindiler. Farklı ülke ve kuruluşlardan gelen anahtar konuşmacılar: Almanya-Berlin Teknik Üniversite'den Prof. Dr. Hans-Liudger Dienel, UNHCR Türkiye Temsilcisi Yardımcısı Daniela Carmela Cicchella, Prof. Dr. Afrim Osmani (Tetova-Kuzey Makedonya), Aziz Zeria (Londra), Doç. Dr. Şiir Kılıç, Prof. Dr. Murat Türkeş, Dr. Aylin Yıldız Noorda (Bern-İsviçre) ve Dr. Yaşar Aydın (Berlin-Almanya). Forumda, bir karar alma yöntemi olarak "İklim Yurttaş Meclisleri", Batı Balkan ülkeleri örneğinde "Avrupa Birliği Çevre Düzenlemelerinin Aday Ülkeler Tarafından Adaptasyonu", "Yeni Göçlerin Uyum Sürecine Etkileri", "İklim Değişikliği Ve Göç Odağında Kentsel Sistemler", "Akdeniz Havzası ve Türkiye'de Gözlemlenen İklim Değişikliği ve Değişkenliği", "İklim Değişikliği ve Göçün Uluslararası Hukuka Etkileri" ve yeşil ekonomiye geçiş döneminde "Türk-Alman Enerji İşbirliği" gibi birbirinden ilginç konular ele alındı.

Forumda yer bulan diğer ilginç ve geniş katımlı oturum türlerinden biri de paneller oldu. Almanya'nın emekli Türkiye Büyükelçisi Dr. Eckart Cuntz ile birlikte Cem Şentürk, Prof. Dr. Murat Erdoğan ve Prof. Dr. Tarık Oğuzlu'nun katıldığı ilk panelde "İklim Değişikliği ve Göç Hareketlerinin Dış ve Güvenlik Politikalarına Etkileri" konusu tartışıldı. Özellikle göçün birçok ülke kamuoyları tarafından güvenleştirilmesi konusuna değinen panelistler, iklim değişikliği nedeniyle yakın gelecekte beklenen yoğun göç hareketleri, gelişmiş ülkelerdeki popülist ve aşırı sağ hareketler tarafından bir tehdit olarak gösteriliyor. Bu durum iklim değişikliği ile birlikte dünya barışı açısından büyük tehlike oluşturuyor. Bir diğer panelde iklim değişikliğine uyum ve azaltım faaliyetleri yürüten belediye sorumlularının yaptıkları faaliyetler değerlendirildi. Bilimsel araştırma bulgularını tamamlayıcı katkı olarak planlandığı üzere, burada şehirlerdeki uygulamalar, kırılğanlıklar ve şehir yönetimlerinin ihtiyaçları ele alındı. Forumun ana ortağı Antalya Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki çeşitli birim temsilcileri ile gerçekleştirilen ve daha çok yuvarlak masa formatında yürütülen konuşmalarda şehirlerin uluslararası işbirliği fırsatları ve koşulları ele alındı. Oturuma katılan birim yöneticileri tarafından, iklim değişikliği ve göç konusunda yapılacak uyum çalışmaları için gerekli kamu kaynaklarının kıtlığı sorununa çözüm olarak şehir

yönetimlerinin daha çok uluslararası işbirliği ağlarına dahil olmaları ve ilgili fonlardan yararlanmaları önerildi.

Forumun konusu olan “Yerelden Küresele İklim Değişikliği ve Göç” ile ilgili yapılan sunumlarda ele alınan bilimsel bulgular ve somut öneriler ise yoğunlukla siyasilerin katıldığı kapanış panelinde değerlendirildi. Antalya Konyaaltı Belediye Başkanı Cem Kotan, Manavgat Belediye Başkanı Dr. Niyazi Nefi Kara, Aydın Söke Belediye Başkanı Sercan Okur, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek’i temsilen katılan Başkan Çevre Danışmanı Lokman Atasoy ile birlikte eski Kültür ve Turizm Bakanı ve Türkiye Çevre Eğitim Vakfı Başkanı Dr. Abdülkadir Ateş ve Antalya Tarım AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Savaş Titiz panele katıldılar. İklim değişikliğinden yoğun bir şekilde etkilendiği kadar göç hareketlerinin de hedef kenti olarak bilinen Antalya, her iki Forum konusu ile ilgili olarak çok hazırlıklı olmadığı tespit edildi. Kırsalın, tarım ve turizmin bir arada olduğu kentte su kaynakları gibi tarım alanlarının azaldığı, yıl sonuna kadar yaklaşık 17 milyon turistin beklendiği ve sektörün iklim değişikliği ile kendini hissettiren yeni gelişmelere henüz hazır olmadığı değerlendirildi. Bununla birlikte tarımda uyum yoluyla iklim değişikliğinin etkisinin sınırlandırılabileceği de vurgulandı. Ayrıca çevre ve iklim değişikliği konusunda topyekün bir eğitim sürecine girilmesi gerektiği de tespit edilen sonuçlar arasındaydı.

Toplam 10 oturumda yapılan yaklaşık 30 sözlü ve 8 poster sunumunda araştırma sonuçları kadar uygulamalardan edinilen deneyimler de katılımcılarla paylaşıldı. Bu oturumlarda Türkiye ve çeşitli ülkelerin iklim değişikliği ile mücadele ve göç politikaları, yerel ve ulusal düzeyde kısmen eylem planları ve stratejileri eşliğinde ele alındı. Yine Forum konuları iklim değişikliği ve göç sürecinin sağlık alanında beraberinde getirdiği yeni sorunlarla birlikte araştırma alanları da tartışılan konular arasındaydı. Özellikle yaşlılar, çocuklar ve hamile kadınlar gibi kırılgan grupların karşılaştıkları sorunlar, sosyal hizmetler disiplininin iklim değişikliğini dikkate alan ve “yeşil” tabiriyle ifade edilen yeni profil oluşturma çabalarını da Forum düzenleyicileri unutmadı. Bununla birlikte iklim değişikliği ile ortaya çıkan doğal afetler, özel çevre koruma bölgelerinin yönetimi, sürdürülebilir kent yönetimi, çevresel göç sorunlarının çözümünde uluslararası örgütlerin rolü, hava kirleticilerinin yerel iklim üzerine etkileri, orman yangınlarının iklim değişikliği ile ilişkisi, yükselmesi beklenen deniz seviyesi ve kıyı kentlerinin durumu, Türkiye’de iklim göçünün değerlendirilmesi, iklim değişikliği ile mücadele sürecinde kadın, çocuk ve üretim merkezleri modeli gibi hem gezegenimizin karşı karşıya kaldığı iklim değişikliğinin beraberinde getirdiği sorunlar hem de uyum çabalarını ele alan sunumlar yapıldı. Göç yönetimi ve uyumla ilgili siyasi partiler ve yerel yönetimlerin tutumları, göçün medyada ele alınış şekli de yapılan sunumlarda ele alınan konular arasındaydı.

Program süresince bir araya gelen araştırmacılar, uygulamadan gelen uzmanlar, sivil toplum kuruluş temsilcileri ve yerel yöneticiler sunumlarda ele alınan konuların verdiği ilhamla kahve ve yemek aralarına taşan tartışmalarda da ele aldıkları konular ilginçti. Programın başında da kendilerini kısaca tanıtan “Akdeniz Üniversitesi Disiplinler Arası İklim Çalışma Grubu”nun kurulmasına vesile olan Forum, kentte son iki yılda iklim değişikliği ile ilgili yoğun tartışmalar eşliğinde yeni proje fikirlerinin de ortaya çıkmasına ortam yarattı. Antalya Uluslararası Bilim Forumu’nun her yıl değişen konularla Antalya’da sürekli hale getirilmesi, Foruma katılan Antalyalı kurum ve kuruluşlar tarafından zaman zaman dile getirilen beklentilerden birisiydi. Ayrıca kentteki çeşitli kurum ve kuruluşların katılımıyla oluşturulacak “İklim ve Göç Platformu”nun katkılarıyla Antalya, Türkiye’nin üstleneceği bir Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi’ne (COP) ev sahipliği yapmayı bekliyor.

Dinleyicilerin ücretsiz olarak katılabildiği Forum 2024 ile ilgili ayrıntılı bilgilere ilgili internet sitesinden ulaşılabilir: <https://www.anisf.com/#>